

TANTÁRGYI ADATLAP

FELNŐTTKÉPZÉS

BMEGT51A529

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

FELNŐTTKÉPZÉS

Azonosító

BMEGT51A529

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	4
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Feketéné Dr. Szakos Éva	egyetemi docens	feketene.dr.szakos.eva@gtk.bme.hu
-------------------------	-----------------	-----------------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar- HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Műszaki szakoktató alapszak 2017/18/1 félévtől

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: 5

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa 580.065/2017. számú határozatával, érvényes 2017. szeptember 1-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy ismeretanyagának elsajátításával a hallgató alapvető tájékozottságra tesz szert a felnőttképzés és az andragógia alapfogalmainak rendszerében, megismeri a felnőttek tanulásának és oktatásának sajátosságait, a felnőtt-képzés funkcióit, intézményrendszerét, célcsoportjait és jogi környezetét. Képes azonosítani a pedagógiától való eltéréseket. Andragógiai attitűddel rendelkezik, amellyel képes önállóan, problémaorientáltan tervezni és oktatni a szak-képzési tananyagot felnőttek számára és szakszerűen kezeli a felnőttekkel végzett gyakorlati munka problémahelyzeit is.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvény-szerűségeit.
2. Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
3. Rendelkezik a vállalati rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
4. Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
5. Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.
6. Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
7. Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a maga-tartásproblémák okairól.
8. Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
9. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motivációelméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
10. Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, fel-tételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
11. Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.
12. Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Képesség

1. Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
2. Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
3. Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
4. Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
5. Képes a szakmai gyakorlat (iskolai, vállalati) speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
6. Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályaorientációs feladatok ellátására.
7. Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket.
8. Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
9. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségnek megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében egyaránt.
10. Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.
11. Képes meghatározni saját szakmai szerepvállalását.
12. Képes mindenkinben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához.
13. Pedagógiai helyzetekben képes együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
14. A tananyag feldolgozása során tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel.

Attitűd

1. Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
2. Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hi-teljes közvetítésére, átadására.
3. Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
4. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.

5. Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebo-nyolítása iránt.
6. Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógusi céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
7. Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
8. Tiszteli a tanulók személyiségét.
9. Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára. 1
10. Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival. 1
11. Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra. 1
12. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. 1
13. Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában. 1
14. Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítség- get kérjen és elfogadjon. 1
15. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékeny-ségének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. 1
16. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neve-léstudományi megújulásra. 1
17. Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára. 1
18. Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az ink-lúzió szemléletét magáévá tenni.

Önállóság és felelősség

1. Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
2. Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
3. Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
4. Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
5. A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technoló-giai és adminisztrációs változásokat.
6. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.
7. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.

Oktatásmódszertan

Interaktív előadások, egyéni és csoportos órai gyakorlatok, házi feladatok, kommunikáció írásban és szóban, IT esz-közök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező:
- Simonics I.: Felnőttek szakképzése. (tankonyvtar.hu) 2015. (adott fejezetek)
- Ajánlott irodalom:
- Benedek András (2010, szerk.): A szakképzés és a felnőttképzés fejlesztése. Tények és tendenciák. NSZFI, Bu-dapest.
- Csoma Gyula: Andragógiai szemelvények. Nyitott könyv Bp. 2005.
- Farkas Éva: A láthatatlan szakma. typiART 2013.
- Feketéné Szakos Éva: A felnőttképzés tanulója és oktatója - új felfogásban. Akadémiai Kiadó Bp. 2002/2010.
- Feketéné Szakos Éva (szerk): Fókuszban a felnőttképzés tanulója. SZIE GTK Tanárképző Intézet Kiadványai 2006.
- Feketéné Szakos Éva: Új paradigma a felnőttképzés elméletében? In: Iskolakultúra 2002. 9. sz. (Interneten is)
- Feketéné Szakos Éva (2016): Miért legyen gyakorlatorientált a felnőttképzés? In: Kraiciné Szokoló Mária (szerk): A felnőttképzésről három generáció nézőpontjából. Magyar Pedagógiai Társaság. 151-157.
- Feketéné Szakos Éva: Innovatív irányok az ezredforduló utáni andragógiában. Eötvös József Könyvkiadó Bp. 2014.
- Feketéné Szakos Éva (2013): A felnőttképzés újabb elméleti irányai. Iskolakultúra. 2013. szeptember, XXIII 9. 63-74. (Interneten is)
- Henczi Lajos (szerk.): Felnőttoktató. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009.
- Kálmán Anikó (2008): A felnőttképzés tanulója sajátosságairól. In: Tanulás Életen Át (TÉT) Magyarországon, Benedek András és Lada László (szerk.) Tempus Közalapítvány, Budapest, 126-153.
- Kraiciné Szokoló Mária és Csoma Gyula (2013): Bevezetés a felnőttképzés elméletébe és módszertanába. EL-TE Eötvös Kiadó.
- Maróti A.-Rubovszky K.-Sári M.: A magyar felnőttképzés története. IIZ/ DVV, Bp. 1998.
- Maróti Andor: A tanuló felnőtt. ELTE ÉTM, Bp. 2015
- Polónyi István: A felnőttképzés megtérülései 2018. Interneten:
- mellearn.hu/wp-content/uploads/2018/04/PolónyiEAMELLEarR.pdf
- Sz. Molnár Anna (2009): A tanuló felnőtt. Pedagógusképzés 2009 2-3. szám, 199-221. (Interneten is)
- Zrinszky László: A felnőttképzés tudománya. Bevezetés az andragógiába. Okker, Bp.2008.
- Felnőttoktatási és képzési lexikon (szerk: Benedek András, Csoma Gyula és Harangi László) Szaktudás Ki-adóház 2002.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése évközi írásbeli teljesítménymérés (szint-felmérő tanulmányi teljesítményértékelés), egy beadandó házi feladat (részteljesítmény értékelés), valamint a konzultációkon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

- Szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemek meglétének ellenőrzése írásos formában. A harmadik konzultáción történő szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyag rész az addigi konzultációk anyaga, valamint a kötelező szakirodalom kijelölt fejezetei. Az ellenőrző dolgozat állhat kifejtendő elméleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; rövid esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet és a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. - Részteljesítmény-értékelés

(házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja. A házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a tantárgy előadója határozza meg. - Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a konzultációkon; az értékelési elveket a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- szintfelmérő értékelés (1. ellenőrző dolgozat): 40%
- részteljesítmény értékelés (házi feladat): 50%
- részteljesítmény értékelés (aktív részvétel): 10%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	>90
Jeles	85–90
Jó	72,5–85
Közepes	65–72,5
Elégséges	50–65
Elégtelen	< 50

Javítás és pótlás

- Az ellenőrző dolgozat a következő alkalommal, a házi feladat a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy ja-vítható. - Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiváltható vagy helyettesíthető.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon

felkészülés a teljesítményértékelésre

házi feladat elkészítése

kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása

összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2017.08.30.-án, érvényes 2017. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szer

- 1 Felnőttképzési és andragógiai alapfogalmak, eltérések a pedagógiától
- 2 A felnőttképzés történeti gyökerei
- 3 A felnőttkori tanulás és a tanulási motiváció értelmezése, munkahelyi tanulás
- 4 Összefoglalás, reflektált mikrotanítások.
- 5 Felnőttoktatói szerepek és kompetenciák
- 6 A felnőttképzés intézményrendszere, célcsoportjai és jogi környezete
- 7 Problémahelyzetek, konfliktusok és megoldásmódok a felnőttképzési gyakorlatban

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt tanszék vezetője hagyja jóvá.